

професійного розвитку та формування інноваційного мислення. Реалізація цих завдань забезпечить підготовку фахівців, здатних реагувати на виклики сучасної освітньої реальності.

ЛІТЕРАТУРА

1. Вощевська О.В. Взаємозв'язок особистісних якостей викладача і ефективності засвоєння навчального матеріалу студентами. *Вісник Університету імені Альфреда Нобеля. Серія «Педагогіка і психологія»*. 2021. № 21 (1). Р. 8–14.

2. Лазарєв М.О. Педагогічна творчість : навч. посіб. Суми : ФОП Цьома С.П., 2016. 294 с.

3. Фрумкіна А.Л., Видишева О.Г. Формування педагогічної компетентності майбутніх викладачів. *Наука та суспільне життя України в епоху глобальних викликів людства у цифрову еру (з нагоди 30-річчя проголошення незалежності України та 25-річчя прийняття Конституції України): у 2 т. : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Одеса, 21 трав. 2021 р.) / за загальною редакцією С.В. Ківалова. Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2021. Т. 1. С. 636–639.*

4. Япринець Т., Келемеш А., Петраш Р. Формування проєктної компетентності майбутніх викладачів професійної освіти у процесі фахової підготовки. *Українська професійна освіта (Ukrainian Professional Education)*. 2022. № 12. С. 121–127.

**Віолета ГОРОДИСЬКА,
Анастасія ВАСИЛИШИН**
Дрогобич

СУЧАСНІ ІННОВАЦІЙНІ ФОРМИ НАВЧАННЯ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ

На сучасному етапі розвитку суспільства у закладах вищої освіти (ЗВО) відбуваються суттєві зміни у наданні освітніх послуг майбутнім педагогам. Одним із ключових питань у ЗВО є формування молодого креативного фахівця, для якого нині важливим є не лише отримання традиційної, а й інноваційної

освіти, здатної забезпечувати освітній процес модерними формами навчання.

Сучасний освітній процес забезпечує платформу – пізнання світу, розкриває внутрішній потенціал, розвиває індивідуальність кожної особистості, дає можливість опановувати палітру інноваційної культури загалом.

З цього приводу справедливо відзначає К. Горащ, що сьогодні «епоха знань» змінилася на «епоху вмінь та компетенцій» [1, с. 37]. У сучасному виші інформаційний сервіс закладено не лише в особі викладача, а в студентоцентричних підходах до набуття фахових вмінь та компетенцій. Так, головною вимогою освітнього процесу сьогодення виступає активність студента, критичність та логічність мислення, вміння виконувати складні професійні та інноваційні завдання. При цьому швидкий розвиток суспільства вимагає від освітніх установ швидкого реагування на зміни загальноосвітніх та компетентнісних потреб здобувачів освіти [1, с. 37].

І ці зміни насамперед увиразнюються в інноваційній діяльності сучасного педагога ЗВО, у виборі правильного педагогічного шляху, який він повинен виконати зі своїми вихованцями для реалізації конкретної ідеї [4, с. 120].

Основною ідеєю сьогодення є впровадження раціональних технологій педагогічної співпраці педагога та студентів у ЗВО, а саме реформування теоретичного підходу до проведення лекційних та практичних занять, де ключовими є вміння зацікавити аудиторію, додати інтриги, працювати на випередження, «запустити» мотиваційність, «включити» їхню ініціативність, стимулювати змагальний ефект для з'ясування: хто сильніший в інтелектуальній думці, творчості, мистецтві тощо.

У діяльності педагога зі студентами ЗВО нині впроваджується низка *інноваційних форм роботи*, таких як інтерактивні із використанням сучасних сторітелінгу, майстер-класів, квестів тощо.

Коротко на них зупинимось.

Сьогодні сучасному педагогу у ЗВО затримати увагу студентської молоді в аудиторії є надто складним завданням, позаяк теперішнє покоління є мегашвидким у сприйнятті і обробці мережевої інформації, то реальне спілкування і передача інформації у виші теж потребує суттєвих змін, а саме впливу на

їх емоційний розвиток і почуттєву сферу. Тому сьогодні педагогам вишу необхідно варіативно підходити до викладання освітнього контенту, щоразу оновлюючи підходи, форми та методи навчання. У сучасній освіті своєрідним трендом навчання у вищій школі виділяється сторітелінг.

«Сторітелінг» – (де story – розповідь, історія; tell – розповідати; а Storytelling – це розповідання історій).

Сторітелінг – дієвий метод подання інформації, тобто викладання навчального матеріалу у формі цікавої історії чи ситуації з минулого (власний або запозичений досвід), яку ефектно й захопливо викладач передає до студентської аудиторії з метою впливу на її емоційну, мотиваційну та когнітивну сфери.

Метою сторітелінгу є легкість сприйняття інформації, відсутність нав'язливих ідей чи пропозицій. Слухаючи своєрідну, вражаюче захопливу історію (у формі казки, оповідання) аудиторія легко запам'ятовує цікавинки, «родзинки», і навіть великий обсяг матеріалу, у підсумку – роблячи власні висновки.

Використання сторітелінгу в роботі сучасного педагога передбачає активізацію аудиторії, встановлення контакту між викладачем та студентами, налаштування на позитивне сприйняття інформації, розширення комунікативних можливостей, формує навички швидкого орієнтування і виконання завдань в створених умовах.

Як відзначає С. Паламар, важливою «фішкою» у застосуванні сторітелінгу в освітньому процесі є високоякісний контент із залученням яскравого персонажа, педагогічна та театральна майстерність, інфографіка, уникання монотонності, емоційний виклад та логічний висновок [5, с. 50].

Педагог, застосовуючи методику сторітелінгу, власним прикладом формує креативний підхід до розв'язання педагогічних завдань, формує у студентів вміння у подібний спосіб застосовувати її у майбутній професійній діяльності. Така форма організації освітнього процесу сьогодні викликає в студентів позитивну мотивацію до пізнання предметів у ЗВО.

Основними моделями інтерактивної моделі навчання у ЗВО, на думку Л. Зданевич, є: можливість неформальної дискусії при вільному викладі навчального матеріалу, в якому менше проведення традиційних за формою лекцій, а більше – активних і інтерактивних форм проведення семінарів, для розв'язання

групових колективних завдань, де ініціатива виходить від студентів тощо [3, с. 165].

Активні й інтерактивні моделі навчання базуються на впровадженні у процес навчання таких *інноваційних методів*, як: проблемний виклад, презентація, дискусія, кейс-стаді, робота в групах, мозковий штурм, критичного мислення, вікторина, міні-дослідження, ділова та рольові ігри, бліц-опитування, бліц-гра, анкетування тощо [3, с. 165].

Майстер-клас – це ефективна сучасна форма організації освітнього процесу у вищій школі для демонстрації практичних навичок за різними методиками, технологіями з метою обміну передового досвіду, розширення кругозору майбутніх педагогів.

Майстер-клас проводить майстер-педагог, який демонструє і пропонує для обговорення методично напрацьовану продукцію, і спільно зі студентською аудиторією здійснює пошук творчого розв’язання педагогічної проблеми.

Майстер-клас є особистою методичною розробкою, представленою оригінальною авторською ідеєю педагогом-майстром професіоналом, що демонструється як першість «ноу-хау» перед відповідною аудиторією за спеціальністю. Основою майстер-класу є показ «практичних» дій і демонстрації творчого підходу до розв’язання проблемного педагогічного завдання [2, с. 7].

Основні переваги проведення майстер-класу – колосальне поєднання короткого викладу теоретичної частини матеріалу, індивідуальна подача новітньої запропонованої теми, введення нових термінів, комунікативно-мовленнєвих конструктів, засвоєння знань, оволодіння студентами новими творчими способами розв’язання педагогічної проблеми із застосуванням інтерактивних методів, закріплення практичних навичок та формування мотивації до самонавчання, саморозвитку, самовдосконалення.

Візьмемо до уваги найбільш популярну інтерактивну форму роботи зі студентами – квест.

«Квест» – це:

– по-перше, педагогічна технологія, в основу якої закладені мініпроекти дослідницької або пошукової діяльності, орієнтовані на індивідуальну, парну чи групову самостійну діяльність студентів (час виконання якої регламентований);

– по-друге, проектна діяльність, що поєднує у собі метод проєктів та ігрові технології;

– по-третє, пригодницька гра, сюжет якої потребує розв’язання логічно взаємопов’язаних розумових завдань.

Як відзначає дослідниця В. Швирка, квест – це засіб придбання студентами позитивних емоцій, інтелектуального запалу, командної роботи, навичок самопізнання, саморозвитку, самореалізації та спілкування [6, с. 136].

Отже, у контексті викликів сьогодення запровадження інноваційних форм в освітянську практику сучасного вишу є необхідним, позаяк освітні заклади (ЗДО – ЗСО) відчувають брак кваліфікованих кадрів і стикаються на практиці з некомпетентністю та немобільністю у професійній діяльності педагога.

Серед основних переваг означених вище інноваційних форм (сторітелінг, майстер-клас, квест) варто зазначити зміну стилю викладу і новітнє сприйняття навчального матеріалу, а також забезпечення принципів пріоритетності.

ЛІТЕРАТУРА

1. Гораш К. Інноваційні складові особистості сучасного педагога. *Проблеми підготовки сучасного вчителя*. 2014. № 10 (Ч. 1). С. 171–179.

2. Довгополова Г., Фурманець Т. Майстер-класи як форма організації навчального процесу у вищій школі. *Наукові пошуки* : зб. наук. пр. молодих учених / за ред. проф. А.А. Сбруєвої. Суми : Вид-во СумДПУ імені А.С. Макаренка, 2016. Вип. 14. С. 5–9.

3. Зданевич Л.В. Бліц-гра як форма проведення практичного заняття з майбутніми вихователями дошкільних навчальних закладів. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах*. 2013. Вип. 30 (83). С. 163–168.

4. Зубарева О. Формування інноваційно-педагогічної культури майбутнього педагога початкової школи. ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет». *Професіоналізм педагога: теоретичні й методичні аспекти*. Слов’янськ, 2019. Вип. 9. С. 116–125.

5. Паламар С.П., Науменко М.С. Сторітелінг у професійній підготовці майбутніх педагогів: сучасні інструменти. 2019. № 7. С. 48 – 55. URL : https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/30042/1/S_Palamar_M_Naumenko_Open%20educational%20environment%20of%20modern%20University_7.pdf

6. Швирка В.М. Квест як сучасна технологія навчання у вищій школі. *Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка : Педагогічні науки*. 2019. № 6 (329), жовтень. Ч. 2. С. 135–141.

Анна ДИНОВИЧ
Дрогобич

ПРОВІДНІ ОРІЄНТИРИ РОЗВИТКУ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ ТЕХНІЧНОГО ПРОФІЛЮ У КОНТЕКСТІ НІМЕЦЬКОГО ДОСВІДУ

Вивчення тенденцій розвитку вищої технічної освіти є важливою складовою педагогічної компаративістики. Такі дослідження дають змогу не лише окреслити актуальний стан освітніх процесів, а й оцінити їхній подальший розвиток. Формування науково обґрунтованих висновків щодо освітніх тенденцій вимагає застосування низки специфічних методів, серед яких виокремлюємо: історико-етнологічний, проблемний, контекстуальний, класифікаційний і динамічний аналіз. Вони дають можливість враховувати соціокультурний контекст, специфіку освітнього середовища, а також динаміку змін у педагогічних системах інших країн.

Німеччина – одна із провідних країн Європейського Союзу у сфері підготовки фахівців технічного профілю. Аналізуючи стан її вищої технічної освіти, ми виокремили три основні тенденції:

1. Відкритості вищої технічної освіти, яка характеризується відкритістю до різноманітних груп стейкхолдерів: студентів, викладачів, роботодавців. Відображення особливостей такої тенденції проявляється у запровадженні індивідуалізованих